

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Політичний аналіз та прогнозування»

Галузь знань			05. Соціальні та поведінкові науки		Освітній рівень		бакалавр	
Спеціальність			052. Політологія		Семестр		8	
Освітньо-професійна програма			Політологія		Тип дисципліни		вибіркова	
Факультет			Економіки та менеджменту		Кафедра		Філософії та суспільно-політичних наук	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	5	150	26	26	-	-	98	Екзамен

Розробник

Яковенко Юлія Леонідівна, jullyak@ukr.net

Автор 23 наукових статей у фахових виданнях України, а також монографії, присвяченої історії концесійної політики СРСР у 1920-30 роках.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Пререквізити	Історія політичної думки, Історія та теорія демократії, Загальна теорія політики, Історія і теорії політичних партій, Філософія політики, Політична глобалістика, Порівняльна політологія, Політична культура
Постреквізити	Практика. Державна атестація

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

**Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)
Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції**

ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, праві свобод людини і громадянина в Україні.

СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Анотація	Політичний аналіз та прогнозування посідає особливе місце у політичній науці, оскільки має справу, переважно, з реальною політикою й інформацією. Відтак політичний аналіз і прогноз постає як відносно самостійна актуальна складова політичного знання, котра відрізняється від теоретичних соціально-політичних досліджень, втім щільно пов'язана з останніми теоретико-методологічною базою. Необхідність вивчення основ політичного аналізу та прогнозування зумовлена низкою важливих обставин, зокрема, науковою потребою отримання нових знань про політичну реальність, необхідністю розвивати навички опрацювання поточної політичної інформації, аналітично оцінювати поточні події, прогнозувати майбутнє.
Мета	Вивчення студентами сутності прикладного аналізу політичних явищ, процесів та ситуацій, оволодіння навиками практичного аналізу та прогнозування політики за допомогою широкого арсеналу дослідницького та аналітичного інструментарію.
Формат	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – екзамен (очний, дистанційний формат)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІС ТЬ	Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Порушенням академічної доброчесності здобувачами вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилань у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.
--	---

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
		Усього	в т.ч.			
			Л	П (С)	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Політичний аналіз та прогнозування як навчальна дисципліна						
1.	Тема 1.Теоретико-методологічні засади дисципліни	8	2	2	-	4
2.	Тема 2. Специфіка пізнання політичних явищ	8	2	2	-	4
3.	Тема 3. Інформаційне забезпечення політичного аналізу та прогнозування	8	2	2	-	4
Змістовий модуль 2 Політичний аналіз						
4.	Тема 4. Статистичні методи в політичному аналізі	18	2	4	-	12
5.	Тема 5. Політичні події як об'єкти політичного аналізу	16	2	2	-	12
6.	Тема 6. Аналіз політичних ризиків	18	2	4	-	12
7.	Тема 7. Продукти аналітичної діяльності	18	4	2	-	12
Змістовий модуль 3 Політичне прогнозування і моделювання						
8.	Тема 8. Види політичного прогнозування	16	2	2	-	12
9.	Тема 9. Методологія політичного прогнозування	20	4	4	-	12
10	Тема 10. Політичне моделювання	20	4	2	-	14
Усього годин		150	26	26	-	98

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук HP Laptop 15 (ЦП DualCore AMD, відеоадаптер AMD Radeon(TM) R4 Graphics, ОЗП 4 ГБ DDR4-2666), браузер Edge 44.18362.449.0, мультимедійний проектор Epson H429B - 1 од., презентер Samsung SDP-6500DXA - 1 од.
ПК 10 од., веб-версії Microsoft Office 365 (безкоштовна), Aris Express (безкоштовна), Ramus Educational (безкоштовна). Браузер Opera 66.0.3515.103.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література	Ахременко А.С. Политический анализ и прогнозирование: учеб. пособие / А.С. Ахременко. М.: Гардарики, 2006. 333 с. Баронін А.С. Аналіз і прогноз у політиці та бізнесі: Курс лекцій. К.: Вид. ПАЛІВОДА А.В., 2005. 128 с. Горбатенко В.П., Бутовська І.О. Політичне прогнозування: Навч. посібник. К.: МАУП, 2005. 152 с. Коваленко А.О. Політичний аналіз, прогнозування. К.: Науковий світ, 2002. – 201 с. Сурмін Ю.П., Бидзюра І.П. Аналітична діяльність державних інститутів: теорія, методи, інструменти: учеб. для студ. высш. учеб. заведений. К.: «Світ» 2007. 494 с.	Кілієвич О.І., Тертичка В.В. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень: Зб. документів і матеріалів / Національна академія державного управління при Президентові України. Центр дослідження адміністративної реформи. К.: К.І.С., 2004. 210 с. Андрусів В.В. Прогноз в політиці: розуміння, предмет, методична база. Теорія і практика політичного аналізу і прогнозування :збірник матеріалів/ за ред.. М.М. Розумного. К.: Національний інститут стратегічних досліджень, 2006. С. 2-9. [Електронний ресурс]- URL: http://www.njss.gov.ua/Table/230606/sbyrnik.htm Браун М.П. Посібник з аналізу державної політики. К.: Основи, 2000. 243 с. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество: Опыт социального прогнозирования / Д.Белл; пер. с англ. / под ред. В.Л.Иноземцева. Изд. 2-ое, испр. и доп. М.: Academia, 2004. 788 с. Валевський О.Л., Кальниш Ю.Г., Ребкало В.А., Сурмін Ю.П., Телешун С.О. Теорія і практика політичного аналізу: Навч. посіб. К.: Міленіум, 2003. 227 с. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. Посіб. К.: Університет «Україна», 2014. 417 с. Ващенко К.О. Передумови становлення політичної аналітики і прогнозування. Гілея: науковий вісник. Зб. наук. праць / Гол. ред. В.М. Вашкевич. К.: ВІР УАН, 2011. Випуск 43(1). С. 470-476. Веймер Д.Л., Вайнінг Е.Р. Аналіз політики: концепції, практика / Пер. з англ. І.Дзюби, А.Олійника; наук. ред.. О.Кілієвич. К.: Основи, 1998. 654 с. Телешун С.О., Титаренко О.Р., Рейтерович І.В., Вировий С.І. Вступ до політичної аналітики. К.: Вид-во НАДУ, 2006. 220 с. Гогвуд Б., Ганн Л. Аналіз політики для реального світу. Пер. з англ. К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 396 с. Дегтярев А.А. Политический анализ как прикладная дисциплина: предметное поле и направление разработки. <i>Политические исследования</i>. 2004. №1. С. 154-168. Зінченко В. Феномен утопії в суспільно-історичній практиці. <i>Людина і політика</i>. 2004. №2. С. 98-104. Лисенко Ю.В. Теоретичні основи політичного прогнозування. <i>Нова парадигма</i>. 2015. Випуск 126. С. 150-159 Лясота Л.І. Проблеми інституціоналізації прикладного політичного аналізу та прогнозування у сучасному українському суспільстві. Теорія і практика політичного аналізу і прогнозування :збірник матеріалів/ за ред.. М.М. Розумного. К.: Національний інститут стратегічних досліджень, 2006. С. 2-9. [Електронний ресурс] - [Режим доступу]: http://www.njss.gov.ua/Table/230606/sbyrnik.htm Неліпа Д.В. Системний аналіз в політології [текст] підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 304 с. Оборський О. Сучасне політичне прогнозування: горизонти передбачуваності в контексті наростаючого хаосу. <i>Політологічний вісник</i>. Зб. наук. праць. К.: «ІНТАС», 2007. Вип.29. С.293-309. Петренко І.І. Типи, функції, інструментарій та принципи експертноаналітичної діяльності [Електронний ресурс] – [Режим доступу]: rmn.knu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Petrenko2.pdf Почепцов Г.Г. Информация и дезинформация. К.: Эльга, Ника-Центр, 2001. 256 с. Приходько В. Базові засади аналізу політичної ситуації. <i>Політичний менеджмент</i>. 2006. №3. С. 105-113. Ржевська Н. Політичне та стратегічне прогнозування: суть і ознаки. <i>Політичний менеджмент</i>. 2011. №6. С. 37-42. Рубанов В. Політичний аналіз і аналіз політики: загальне й особливе. <i>Політичний менеджмент</i>. 2009. №6. С. 36-47. Рубанов В.В. Теорія та методологія політичної аналітики : монографія. Харк. Нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. Харків : ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2012. 234 с. Рубанов В.В. Політичний аналітик і політичний експерт – самодостатні суб'єкти професійної експертно-аналітичної діяльності [Електронний ресурс] – [Режим доступу] dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8387/Rubanov%20Ideya%20ia%20diya%202017.pdf Саати Т. Аналитическое планирование. Организация систем. М.: Радио и связь, 1993. 320 с. Сало І.С. Сценаріотехніка в прогнозуванні. Теорія і практика політичного аналізу і прогнозування :збірник матеріалів/ за ред.. М.М. Розумного. К.: Національний інститут стратегічних досліджень, 2006. С. 30-37. [Електронний ресурс]- [Режим доступу]: http://www.njss.gov.ua/Table/230606/sbyrnik.htm Соколов А. Политический риск от теории к практике. М.: Поколение, 2009. 114 с. Ткачук В. Моделювання як метод аналізу політичних процесів. <i>Вісник Львівського університету. Серія міжнародні відносини</i>. 2000. Вип. 2. С. 10-15. Тоффлер Э. Шок будущего. Пер. с англ. М.: ООО «Издательство АСТ», 2002. 557 с. Шубін С. Політичний маркетинговий аналіз як метод дослідження політичних процесів [Текст]. <i>Політичний менеджмент</i>. 2005. №2. С. 127-137. Яцина Ю.О., Кудінов І.О. Кластерне моделювання в політичному аналіз. <i>Молодий вчений</i>. 2015. №7 (22). Частина 2. С. 130-134. Янг Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / Пер. з англ.. С.Соколик. Наук. ред.. пер. О.Кілієвич. К.: «К.І.С.», 2003. 130 с. [Електронний ресурс] - [Режим доступу]: www.uapa-csar.org.ua/t-2003-2.htm Dunn W. Public Policy Analysis :An Intruduction. 3rd edition /W.Dunn.- Pearson Education Inc., 2004. 510p. Hay C. Political Analysis. A Critical Introduction. Palgrave 2002 Hogwood B., Gunn L. Policy Analysis for the Real World. Oxford 1984 Sheplse K.A., Bonchek M.S. Analyzing Politics. N. Y. 1997 Radin Beryl A. Policy Analysis Reaches Midlife. <i>Central European Journal of Public Policy</i>. – June 2013. – Vol. 7, №1. – P. 8-27.
Додаткова література		

СИСТЕМА ОЦІНКИ

№	Назва і стислий зміст контрольного заходу для денної форми навчання	Рейтингова оцінка		Тиждень
		min	max	
1	Аудиторна поточна робота здобувача протягом семестру оцінюється на основі його відповідей на заняттях, активності у роботі протягом семестру. Поточний контроль – усне опитування в ході лекцій та практичних занять, оцінювання правильності вирішення тестових та ситуаційних завдань. Здобувач здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та додаткового матеріалу, брати кваліфіковану участь в обговореннях та дискусіях з наведенням аргументації.	35	60	1-14
2	Індивідуальне завдання І модуля Підготовка реферату, презентації за обраною темою, тез для виступу з доповіддю на практичних заняттях, тез доповідей, статті, роботи на конкурс, презентації, виступ з доповіддю на конференції	5	10	1-14

3	Модульна контрольна робота №1 (Здобувач виконує тестові та розрахункові завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №1)			5	10	4
4	Модульна контрольна робота №2 (Здобувач виконує тестові та ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №2)			5	10	8
5	Модульна контрольна робота №3 (Здобувач виконує тестові та ситуаційні завдання, що відповідають програмним результатам навчання за темами змістового модуля №3)			5	10	13
Оцінка поточної успішності за 100-бальною шкалою (коефіцієнт вагомості=0,5)				55	100	
Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,5)				55	100	
Загальний рейтинг = 0,5*оцінка поточної успішності+0,5*оцінка підсумкового контролю						
№	Назва і стислий зміст контрольного заходу заочної форми навчання				Рейтингова оцінка	
					min	max
1	Поточний контроль (коефіцієнт вагомості=0,4) Тестова контрольна робота, яка виконується здобувачем індивідуально в системі «Moodle»				55	100
2	Підсумковий контроль (коефіцієнт вагомості=0,6) Здобувач виконав тестові завдання та навів аргументовані відповіді на питання, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни				55	100
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Рівень компетентності		
		для екзамену	для заліку			
90–100	A	відмінно	зараховано	Високий. Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Здобувач розуміє політичний процес, пояснює та оцінює політичні події, бачить зв'язки між ними, наводить приклади, використовує знання, отримані при вивченні інших дисциплін та при самостійному поглибленому вивченні питань, дає повні та вичерпні відповіді на запитання. Здатен до самоаналізу.		
81– 89	B	добре		Достатній. Забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни		
75 – 80	C			Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.		
65 – 74	D	задовільно		Середній. Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни		
55–64	E			Середній. Є мінімально допустимим усіх складових навчальної програми з дисципліни		
30–54	FX	незадовільно з повторним складанням	незараховано з можливістю повторного складання	Низький. Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни		
0 – 29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Незадовільний. Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни		

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни